

IIIF-beeldinfrastructuur gekoppeld aan VKC-ecosysteem, fase 2: Hybride collecties, annotaties, multilayerviewer en IIIF-koppeling met meemoo

WP6. Metadatahandboek

Taak 7: Opstellen metadatahandboek

Doel van deze taak is het verzamelen van aanbevelingen voor de metadatering en de aanmaak en aanlevering van beelden in functie van het gebruik van IIIF.

Deliverable 15. Metadatahandboek

Medewerkers werkpakket 6

Nastasia Vanderperren (meemoo)
Pascal Ennaert, Rob Wyse, Karin Van der Poorten (VKC)
Alec Van den broeck (VKC-UGent)
Michiel Hebben (Hero Solutions)
Katrien Steelandt (Musea Brugge)
Nathalie Monteyne (KMSKA)

1. Waarom een IIF-metadatabasehandboek?	2
2. Het IIF-metadatabasehandboek is een website	2
3. De concrete inhoud	3

1. Waarom een IIIF-metadatabasehandboek?

Het IIIF-metadatabasehandboek wil geïnteresseerden op een toegankelijke wijze wegwijs maken in de geheimen van IIIF. Het handboek besteedt bijzondere aandacht aan de noodzakelijke metadata en hoe deze metadata in een IIIF-manifest moeten worden opgenomen om een correcte en logische IIIF-presentatie via een IIIF-viewer mogelijk te maken.

Daarnaast gaan we dieper in op een aantal tools die je kunnen helpen om een IIIF-manifest op te maken. Aan de hand van voorbeelden illustreren we hoe je complexe en minder complexe werken via IIIF kan meedelen.

Dit metadatabasehandboek is aanvullend op de [CEST-richtlijnen](#) en geeft belangrijke informatie om via het IIIF-protocol een vlotte uitwisselbaarheid van metadata en beelden te krijgen (onder meer binnen het VKC-ecosysteem).

Met het metadatabasehandboek hopen we immers niet alleen de 'diehards' maar ook de minder technisch onderlegde erfgoedmedewerkers te verleiden om met IIIF aan de slag te gaan.

Het IIIF-metadatabasehandboek is work in progress. Wanneer er nieuwe wendingen zijn in het IIIF-verhaal (nieuwe en experimentele toepassingen i.v.m. IIIF-metadata, IIIF-manifests, IIIF-tools en IIIF-viewers) dan zullen we deze in het metadatabasehandboek proberen te duiden met een toelichting en bijhorende voorbeelden.

2. Het IIIF-metadatabasehandboek is een website

Precies omdat het IIIF-metadatabasehandboek work in progress is, werd het metadatabasehandboek uitgewerkt als een website zodat verouderde inzichten vlot kunnen worden vervangen of aangevuld met nieuwe inzichten en we deze nieuwe en experimentele toepassingen onmiddellijk kunnen bestuderen, implementeren en demonstreren.

Daarnaast biedt de website de mogelijkheid om de doorstroom van beelden uit de VKC-ResourceSpace-DAM en het IIIF-Endpoint op de meemoo-infrastructuur te demonstreren, en de mogelijkheid om de werking van het Omeka-S publishing platform binnen ons ecosysteem te verkennen.

Het IIIF-metadatabasehandboek is bereikbaar via volgende link:

<https://omeka.vlaamsekunstcollectie.be/s/metadatabasehandboek>

Zoals hierboven aangegeven werd het IIIF-metadatabasehandboek opgemaakt in Omeka-S. Immers, onder meer vanuit de UGent werd ons voorgespiegeld dat een Omeka-S-website makkelijk op te zetten is. Bijkomend voordeel zou zijn dat Omeka-S tal van noodzakelijke IIIF-plugins bevat, zodat je eigenlijk onmiddellijk met IIIF aan de slag kan. In de praktijk viel dat toch tegen. We zouden vooralsnog niet aanraden om zonder technische kennis een Omeka-S-website op te zetten.

Meer informatie over Omeka-S vind je onder meer op GitHub: <https://github.com/omeka/omeka-s>

De documentatie rond Omeka-S kan je vinden op hun website:

<https://omeka.org/s/docs/user-manual/>

De modules voor de integratie van de IIIF-viewers vind je hier:

Mirador Viewer: <https://github.com/Daniel-KM/Omeka-S-module-Mirador/releases>

Universal Viewer: <https://github.com/Daniel-KM/Omeka-S-module-UniversalViewer/releases>

Gezien deze website ook in belangrijke mate aansluit op de IIIF-Endpoint op de Meemoo-DAM en deze Endpoint bij de oplevering van dit project nog niet in een productieversie werd opgeleverd voegden we in het metadatahandboek een niet onbelangrijke disclaimer toe¹.

3. De concrete inhoud

In het IIIF-metadatahandboek vind je meer informatie over en een beschrijving van:

1. Tabblad 1: IIIF for dummies: een uitgebreide toelichting van hoe IIIF werkt, de IIIF-API's en IIIF-viewers voor wie niet onmiddellijk thuis is in de wereld van de bits en bytes.
2. Tabblad 2: IIIF-Metadata (Presentation API 2.1 en 3.0): een uitgebreide introductie in de IIIF Presentation API's, de noodzakelijke broneigenschappen en IIIF-manifests.
3. Tabblad 3: Tools (o.m. Manifest-editors en omzettaap 2.1 naar 3.0): tips en tricks hoe je IIIF-manifests maakt of omzet van v2 naar v3.
4. Tabblad 4: Voorbeelden van manifesten en de wijze waarop ze in de IIIF-viewer(s) worden gepresenteerd: van zowel eenvoudige (4.1-4.2) als complexere (4.3-4.6) werken. Per soort werk tonen we aan de hand van 1 of 2 manifesten (v2 en/of v3) en viewer(s) wat het resultaat kan zijn.

We doen dit voor volgende werken:

- 4.1. Schilderij: 'Zelfportret (studie)' van Théo Van Rysselberghe
- 4.2. Sculptuur: 'Vechtende mannen' van George Minne
- 4.3. Prentenreeks: 'De 7 hoofdzonden' van James Ensor
- 4.4. Tekeningenreeks: 'Reinaert de Vos' van Gustave Van de Woestyne
- 4.5. Schetsboek: schetsboek ca. 1898 van George Minne
- 4.6. Altaarretabel: 'Lam Gods' van Van Eyck

Voor de wijze waarop het altaarretabel is gepresenteerd lijkt vernieuwend te zijn voor zowel de Vlaamse als de internationale IIIF-community. De VKC-Enriched-medewerker heeft hiertoe speciaal een extensie op de Mirador viewer ontwikkeld. De extensie zorgt ervoor dat de annotaties van het IIIF-manifest klikbaar worden door gebruik te maken van het event systeem van Mirador. Door op 1 van de deelwerken te klikken in de viewer, opent de afbeelding van het deelwerk zich in een apart venster.

Ook deze pagina zal later nog uitgebreid worden met andere soorten werken zoals toegepaste kunst, oude handschriften, ... uit de collecties van diverse (partner)musea.

¹ Aan het IIIF-metadatahandboek toegevoegde disclaimer: *Dit metadatahandboek werd opgeleverd naar aanleiding van het VKC-project IIIF2. Tal van applicaties en tools in dat project werden in een proef- of testversie ontwikkeld. Toch hebben we sommige van deze applicaties nodig om de voorbeelden in dit metadatahandboek te kunnen illustreren. Momenteel worden deze applicaties en tools verder getest zodat we ze zo snel mogelijk in een productieversie kunnen uitrollen. Zolang deze uitrol in een productieversie niet is gebeurd, zijn sommige voorbeelden in dit IIIF-metadatahandboek instabiel. Het zou dus kunnen dat ze tijdelijk niet zichtbaar zijn of niet werken. Aarzel niet om bij vragen contact op te nemen met onze verantwoordelijke IIIF-beeldbeleid.*

5. Tabblad 5: Korte toelichting van hoe multilayering werkt en welke IIF-viewers voor multilayering geschikt zijn, met illustratie van de drie mogelijke opstellingen:
 - 5.1. meerlagige foto's in één beeld door middel van een cursor;
 - 5.2. meerlagige foto's in één beeld door middel van een keuzemenu;
 - 5.3. meerlagige foto's naast elkaar gepositioneerd.

Deliverable 14 van het IIF2-project werd volledig aan IIF-multilayering besteed.

6. Tabblad 6: Nog vragen? Voor wie nog vragen heeft verwijzen we hier naar de VKC-IIF-medewerker en de door de VKC, meemoo, UGent en de Openbare Bibliotheek Brugge in het leven geroepen IIF-collegagroep.